

Rolnummer : 255
Arrest nr. 16/92 van 12 maart 1992

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van artikel 6 van het decreet van het Waalse Gewest van 30 april 1990 instituant une taxe sur le déversement des eaux usées industrielles et domestiques (tot instelling van een belasting op het lozen van industrieel en huishoudelijk afvalwater).

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters I. Pétry en J. Delva,
en de rechters F. Debaedts, L. De Grève, H. Boel, L. François en P. Martens,
bijgestaan door de griffier H. Van der Zwalmen,
onder het voorzitterschap van voorzitter I. Pétry,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*

I. ONDERWERP VAN DE VORDERING

Bij een verzoekschrift overgezonden aan het Hof per op 21 december 1990 ter post aangetekende brief, wordt de vernietiging van artikel 6 van het decreet van het Waalse Gewest van 30 april 1990 instituant une taxe sur le déversement des eaux industrielles et domestiques, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 30 juni 1990, gevorderd door

Baroid Minerals Inc., vennootschap naar Amerikaans recht, waarvan de zetel gevestigd is in de Staat Delaware (V.S.), te Wilmington, West Tenth Street 100, en waarvan de Belgische vestiging gelegen is route de Mellet 171 te 6220 Fleurus;

de n.v. Carrières d'Antoing, waarvan de zetel gevestigd is rue du Coucou 8 te 7640 Antoing;

de n.v. Carrières Dullièrre, waarvan de zetel gevestigd is rue du Cerisier 4-6 te 6031 Monceau-sur-Sambre;

de n.v. Carrières et Fours à chaux Dumont-Wautier, waarvan de zetel gevestigd is rue Charles Dubois 28 te 1342 Ottignies - Louvain-la-Neuve;

de n.v. Carrières Gauthier et Wincqz, waarvan de zetel gevestigd is rue Grégoire Wincqz te 7060 Zinnik;

de n.v. Carrières du Hainaut, waarvan de zetel gevestigd is rue de Cognebeau 245 te 7060 Zinnik;

de n.v. Carrières Lemay, waarvan de zetel gevestigd is Vieux Chemin de Mons 12 te 7500 Doornik;

de n.v. Carrières Thone, waarvan de zetel gevestigd is rue de Tailfer 14 te 5160 Profondeville (Lustin);

de n.v. Carrières unies de porphyre, waarvan de zetel gevestigd is Belle-Vuestraat 64 te 1050 Brussel;

de n.v. Cimenteries C.B.R., waarvan de zetel gevestigd is Terhulpssteenweg 185 te 1170 Watermaal-Bosvoorde;

de n.v. Ciments d'Obourg, waarvan de zetel gevestigd is rue des Fabriques 2 te 7048 Obourg;

de n.v. Compagnie des ciments belges, waarvan de zetel gevestigd is Grand Route 260 te 7530 Doornik (Gaurain-Ramecroix);

de n.v. Gralex, waarvan de zetel gevestigd is rue du Faubourg 35 te 1381 Quenast;

de n.v. Obourg Granulats, waarvan de zetel gevestigd is rue des Fabriques 2 te 7048 Obourg;

de b.v.b.a. Sablières de Freyr, waarvan de zetel gevestigd is boulevard Pierre Mayence 19 te 6000 Charleroi;

de n.v. Carrières et Fours à chaux de la Meuse, waarvan de zetel gevestigd is rue du Château 13A te 5210 Seilles;

woonplaats kiezende op het kantoor van Mr. J. Bourtembourg, advocaat, Zwitserlandstraat 24 te 1060 Brussel.

II. RECHTSPLEGING

Bij beschikking van 24 december 1990 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers L. François en H. Boel hebben geoordeeld dat er geen reden was tot toepassing van de artikelen 71 en volgende van de voormelde organieke wet op het Hof.

Conform artikel 76 van de organieke wet is van het beroep kennisgegeven bij op 16 januari 1991 ter

post aangetekende brieven, op 17 en 18 januari 1991 aan de geadresseerden ter hand gesteld.

Nadat voorzitter J. Sarot zijn emeritaat had genomen en mevrouw I. Pétry als voorzitter was aangesteld is rechter P. Martens aangewezen ter aanvulling van de zetel bij beschikking van 16 januari 1991.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is in het Belgisch Staatsblad van 18 januari 1991 bekendgemaakt.

De vereniging zonder winstoogmerk "Fédération sportive des pêcheurs francophones de Belgique", waarvan de zetel gevestigd is Wynantsstraat 33 te Brussel, de vereniging zonder winstoogmerk "Greenpeace Belgium", waarvan de zetel gevestigd is Vooruitgangstraat 317 te Brussel, Jean Servais, houder van een visverlof, woonachtig rue du Pont 20 te Hamoir, de beroepsvereniging "Union des Pêcheurs de l'Ourthe et de l'Amblève", waarvan de zetel gevestigd is rue Méan 231 te Grâce-Hollogne, hebben bij op 18 februari 1991 ter post aangetekende brief een gemeenschappelijke memorie van tussenkomst ingediend.

De Waalse Gewestexecutieve, rue de Fer 42 te 5000 Namen, heeft bij op 4 maart 1991 ter post aangetekende brief een memorie ingediend.

Conform artikel 89 van de organieke wet zijn afschriften van die memories overgezonden bij op 13 maart 1991 ter post aangetekende brieven, op 14 en 15 maart 1991 aan hun geadresseerden bezorgd.

De verzoekende vennootschappen hebben bij op 15

april 1991 ter post aangetekende brief een memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 4 december 1991 heeft het Hof beslist dat de zaak in gereedheid is en de terechtzitting op 9 januari 1992 vastgesteld.

Van die beschikking is aan de partijen kennisgegeven, die, evenals hun advocaten, van de datum van de terechtzitting op de hoogte zijn gebracht bij op 5 december 1991 ter post aangetekende brieven, op 11 december 1991 aan de geadresseerden ter hand gesteld.

Bij akte van 18 november 1991, aan het Hof toegezonden bij op 13 december 1991 ter post aangetekende brief, doet de n.v. Carrières et Fours à chaud de la Meuse, zestiende verzoekende partij, afstand van haar beroep.

Van die akte is kennisgegeven aan de andere partijen bij op 23 december 1991 ter post aangetekende brieven, op 24 en 30 december 1991 aan de geadresseerden ter hand gesteld.

Bij beschikking van 6 januari 1992 is de terechtzitting naar 8 januari 1992 verschoven.

Van die beschikking is aan de partijen en aan hun advocaten kennisgegeven bij op 6 januari 1992 ter post aangetekende brieven, op 7 en 13 januari 1992 aan de geadresseerden ter hand gesteld.

Op de terechtzitting van 8 januari 1992 :

- zijn verschenen :
Mr. J. Bourtembourg, advocaat bij de balie te

Brussel, voor de verzoekende partijen;
Mr. A. Lebrun, advocaat bij de balie te Luik,
voor de tussenkommende partijen;
Mr. M. Verdussen loco Mr. P. Lambert,
advocaten bij de balie te Brussel, voor de
Waalse Gewestexecutieve;

- hebben de rechters L. François en H. Boel respectievelijk in het Frans en in het Nederlands verslag uitgebracht ;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord ;
- is de zaak in beraad genomen.

Bij beschikkingen van 22 mei 1991 en 12 december 1991 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen respectievelijk tot 21 december 1991 en 21 juni 1992 verlengd.

De rechtspleging is gevoerd conform de artikelen 62 en volgende van de organieke wet van 6 januari 1989, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. ONDERWERP VAN DE BESTREDEN BEPALINGEN

1. Algemeen

Het decreet van 30 april 1990 voert een jaarlijkse belasting in op de lozingen van afvalwater met uitzondering van koelwater (art. 2) waaraan zowel de particulieren als de ondernemingen en overheidsdiensten onder de door het decreet vastgestelde voorwaarden zijn onderworpen (art. 3).

Artikel 1, 6°, van het decreet omschrijft de

lozing van afvalwater als "het introduceren van afvalwater in grond- of oppervlaktewater via een buizensysteem of door ieder ander middel, met uitzondering van de natuurlijke afvloeiing van het regenwater".

Artikel 1, 7°, omschrijft afvalwater als langs kunstmatige wegen vervuild water of water dat werd gebruikt, met inbegrip van koelwater, water van kunstmatige afwatering afkomstig van regenwater en water dat wordt gezuiverd met het oog op de lozing ervan.

Wat ander afvalwater dan industrieel afvalwater betreft, bepaalt het decreet dat de belasting evenredig is met het volume geloosd water (art. 12 en 13).

De belasting op het lozen van industrieel afvalwater is daarentegen evenredig met de verontreinigende last van het geloosde afvalwater (art. 4). De bestreden bepaling (art. 6) behelst de berekeningswijze van die verontreinigende last ; de belasting wordt vastgesteld op 360 frank (art. 5) per aldus berekende vervuilingseenheid (art. 10).

2. De aangevochten bepaling

Het aangevochten artikel 6 bepaalt :

"§ 1. De afvoer van verontreinigende stoffen in het geloosde industriële afvalwater wordt berekend overeenkomstig de volgende formule :

$$N = \frac{Q}{q} \left(a + bT1 \frac{MS}{ms} + cT2 \frac{OP}{op} \right)$$

waarin :

N = het aantal afvoereenheden van

verontreinigende stoffen ;
 Q = het gemiddelde volume afvalwater uitgedrukt in liter dat door de onderneming in 24 uur geloosd wordt tijdens de maand van het jaar gedurende dewelke de activiteit het grootste is ;
 MS = het gemiddelde gehalte aan zwevende stoffen in het water waarop Q betrekking heeft ;
 OP = de gemiddelde gedeeltelijke oxideerbaarheid van het water waarop Q betrekking heeft na 2 uur bezinking ; zij wordt verkregen op basis van het biochemisch zuurstofverbruik (BOD) en van het chemisch zuurstofverbruik (COD) van het bezonken water bereikt aan de hand van de volgende formule :

$$OP = \frac{2 \text{ BOD} + \text{COD}}{3}$$

3

waarin

q en ms = het volume van en het gehalte aan zwevende stoffen in het water waarop de afvoereenheid van verontreinigende stoffen betrekking heeft ;
 op = de gemiddelde gedeeltelijke oxideerbaarheid van het water waarop de afvoereenheid van verontreinigende stoffen betrekking heeft na een statische bezinking van 2 uur ; zij is forfaitair vastgesteld op 70 % van de gedeeltelijke oxydeerbaarheid van het niet bezonken water, bepaald overeenkomstig de voormelde formule ;
 T1 = de behandelingscoëfficiënt van de zwevende stoffen die het geloosde water bevat ;
 T2 = de behandelingscoëfficiënt van de organische stoffen die het geloosde water na een statische bezinking van 2 uur bevat ;
 a, b, c zijn coëfficiënten die aan de verdeling van de zuiveringskosten beantwoorden ; de som ervan is gelijk aan 1.

§ 2. De coëfficiënten a, b, c, T1 en T2 behouden de volgende waarden :

T1 en T2 = 1 ;
 a = 0,20 ;
 b = 0,35 ;
 c = 0,45.

§ 3. De in § 1 vermelde afvoereenheid van verontreinigende stoffen wordt bepaald als volgt : 180 liter afvalwater met een gehalte aan zwevende stoffen van 500 mg per liter, een biochemisch

zuurstofverbruik van 300 mg per liter in vijf dagen, een chemisch zuurstofverbruik van 750 mg per liter en een gehalte aan kjeldahlstikstof van 55 mg per liter.

§ 4. De in § 1 vermelde gemiddelde waarden zijn de dagelijkse gemiddelde waarden die in de lozingsvergunning van de belastingplichtige worden vermeld, wanneer die vergunning zulke waarden omvat. Wanneer de vergunning slechts maximumwaarden voor de voormelde parameters vermeldt, dienen die maximum waarden te worden gebruikt. In dit geval, alsmede bij gebrek aan vergunning, kan de belastingplichtige niettemin werkelijke dagelijkse gemiddelde waarden gebruiken die op zijn kosten door de door de Executieve erkende zuiveringsinrichting worden bepaald.

§ 5. Wanneer de concentratie aan kjeldahlstikstof van het geloosde water de 75 mg/l overschrijdt,

wordt de term OP/op vervangen door een term OT/ot

waarin OT gelijk is aan COD + 4,75 NK
en ot gelijk is aan cod + 4,57 nk.

In dit geval is de in § 2 vermelde coëfficiënt c gelijk aan 0,4.

§ 6. Wanneer het Bestuur de aanwezigheid van stoffen in het geloosde water ontdekt waarvan de aard volgens het bestuur het meten van de BOD kan vervalsen, kan ze bij de vaststelling van het aantal afvoereenheden van verontreinigende stoffen de parameter BOD vervangen door de parameter COD/1,5.

§ 7. De eventuele wijzigingen van de in de vorige paragrafen opgenomen bepalingen zullen slechts volgend jaar in werking treden". (Vertaling zoals verschenen in het Belgische Staatsblad).

3. De door artikel 6, § 1 van het bestreden decreet ingevoerde formule

De "afvoereenheid van verontreinigende stoffen" (of eenheid van verontreinigende last) blijkt dus af te hangen van de hoeveelheid geloosd water (Q/q) en het vervuilingsniveau van het water ; dat niveau wordt op zijn beurt vastgesteld op grond

van het gehalte aan zwevende stoffen in dat water (MS/ms), de gedeeltelijke oxideerbaarheid ervan (OP/op) en constante elementen.

Volgens de Memorie van Toelichting van het aangevochten decreet staat de eenheid van verontreinigende last "in verhouding tot een precieze hoeveelheid van zwevende stoffen, organische en anorganische stoffen die zuurstof opnemen en tot een precieze hoeveelheid stikstof in een welbepaald watervolume." (Vertaling) (C.R.W. 152 (1989-1990), n° 1, p. 8)

IV. IN RECHTE

Ten aanzien van het belang van de tussenkomende partijen

Standpunt van de tussenkomende partijen

A.1.1. *De eerste tussenkomende partij dient zich aan als één van de twee grootste vissersbonden van Wallonië, die volgens haar statuten de materiële en morele belangen van de sportvissers behartigt, en met name tegen de watervervuiling strijdt. Deze partij is van oordeel dat de vernietiging van het bestreden decreet grote vertraging zou opleveren voor het waterzuiveringsbeleid wegens het uitblijven van de belastingontvangsten die dat decreet daarvoor bestemt.*

De tweede tussenkomende partij voert analoge gronden aan ; haar doel is zowel de bescherming van het leef- als van het zeemilieu.

De derde tussenkomende partij, die houder is van een visverlof, is van mening dat haar visrecht wordt geschaad wanneer de waterkwaliteit niet verbetert.

De vierde tussenkomende partij heeft als doel de bescherming van de beroepsbelangen van haar leden-vissers, die in een gebied vissen met een sterke concentratie van groeven.

Antwoord van de verzoekende partijen

A.1.2.1. *Het verzoek tot tussenkomst van de laatste tussenkomende partij is niet ontvankelijk omdat die geen beslissing ad hoc van haar desbevoegde organen heeft ingediend.*

A.1.2.2. *De tussenkomende partijen doen niet van een rechtstreeks belang blijken : de bestreden bepaling treft hen niet rechtstreeks, zelfs indien de opbrengst van de belasting aan de verbetering van de waterkwaliteit wordt besteed.*

Het doel van de tussenkomende rechtspersonen is dermate ruim en het belang dat een houder van een visverlof erbij heeft dat de waterkwaliteit wordt beschermd, is van dien aard dat de aangevoerde belangen niet verschillen van die welke allen die belang hebben bij de kwaliteit van het water, of zelfs al diegenen die langs een zee wonen waarin een rivier die door het Waalse Gewest stroomt mocht uitmonden, zouden kunnen laten gelden.

B.1.1. Artikel 87, § 2, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 staat ieder die van een belang doet blijken toe een memorie in te dienen wanneer bij het Hof een beroep tot vernietiging is ingesteld.

B.1.2. Indien een vereniging zonder winstoogmerk, die zich op een collectief belang beroept, toegang wenst tot het Hof, is allereerst vereist dat het maatschappelijk doel van de vereniging van bijzondere aard is en derhalve onderscheiden van het algemeen belang, dat dit maatschappelijk doel werkelijk wordt nagestreefd, wat moet blijken uit de concrete activiteiten van de vereniging, dat de vereniging blijk geeft van een duurzame werking, zowel in het verleden als in het heden en dat het collectief belang niet tot de individuele belangen van de leden is beperkt.

B.1.3. Het maatschappelijk doel van de eerste tussenkomende partij valt samen met de behartiging van het algemeen belang in zoverre het bestaat in "het voorzien in alle maatregelen die op het

gebied van de binnenvisserij moeten genomen worden terzake van het algemeen belang van de Franstalige Gemeenschap van België" (vertaling), maar het blijft bijzonder in zoverre het er ook in bestaat "de materiële en morele belangen van de sportvissers te verdedigen, meerbepaald de waterverontreiniging te bestrijden". De eerste tussenkomende partij toont evenwel niet aan in hoeverre uit haar concrete activiteiten blijkt dat haar maatschappelijk doel werkelijk wordt nagestreefd. De tussenkomst is niet ontvankelijk.

B.1.4. Het maatschappelijk doel van de tussenkomende partij Greenpeace Belgium v.z.w. is de bescherming en het beheer van de natuur en het milieu en inzonderheid de bescherming en/of instandhouding van het zeemilieu wanneer het bedreigd wordt door de directe of indirecte tussenkomst van de mens. Uit de bekendheid van de activiteiten van die vereniging blijkt voldoende dat haar maatschappelijk doel werkelijk nagestreefd is en wordt. De tussenkomst is ontvankelijk.

B.1.5. Het blijkt niet op welke wijze de derde tussenkomende partij door de beslissing van het Hof met betrekking tot de bestreden bepaling rechtstreeks zou kunnen worden geraakt. Haar tussenkomst is niet ontvankelijk.

B.1.6. De vierde tussenkomende partij is een erkende beroepsvereniging. Luidens de wet van 31 maart 1898 op de beroepsverenigingen, mag de vereniging "in rechte optreden, hetzij om te eisen, hetzij om te verwerpen, voor de verdediging van de individuele rechten waarop haar leden aanspraak mogen maken als deelgenoten, onverminderd het recht voor die leden om rechtstreeks op te treden, zich bij het

geding aan te sluiten of tussen te komen in de loop van het rechtsgeding".

Het blijkt evenwel niet op welke wijze de leden van deze beroepsvereniging door de beslissing van het Hof met betrekking tot de bestreden bepaling rechtstreeks zouden kunnen worden geraakt. De tussenkomst is niet ontvankelijk.

Ten gronde

Ten aanzien van de toepasselijkheid van het decreet op "groevewater" (eaux d'exhaure)

Standpunt van de verzoekende partijen

- A.2.1. De verzoekende partijen exploiteren groeven. De exploitatie van groeven geeft aanleiding tot de incidentele toevloeiing van grond-, oppervlakte- en regenwater dat zwevende minerale stoffen kan bevatten. Dat "groevewater" (een combinatie van hemelwater, afvloeiwat er en grondwater) vormt een bijzondere last voor de groeven ; nu is het echter zo dat,

"omdat anders onmogelijk kan worden voortgeëxploiteerd, het water uit de groeve moet worden gepompt en vervolgens geloosd.

Krachtens de bepalingen van art. 6, § 1, van het decreet van 7 oktober 1985 sur la protection des eaux de surface contre la pollution en art. 2 van het besluit van de Executieve van 9 maart 1989, is de lozing buiten de onderneming vergunningsplichtig, wat onder meer impliceert dat het geloosde water niet meer dan 60 mg zwevende stoffen per liter mag bevatten. Het water moet dus eventueel vóór lozing worden gezuiverd.

Het onder die voorwaarden geloosde water wordt beschouwd als "afvalwater", waarvan de lozing vergunningsplichtig is krachtens het decreet van 7 oktober 1985 en belastingplichtig krachtens het decreet van 30 april 1990."

Standpunt van de Waalse Gewestexecutieve

- A.2.2. Het "groevewater" is op zichzelf geen afvalwater ; het is slechts belastbaar omdat het, verdund met afvalwater, kunstmatig vervuild water wordt in de zin van artikel 1, 7°, van het decreet van 30 april 1990.

De bewijsvoering van de verzoekende partijen rust op het feit dat dit procédé van verdunning zuiverend zou werken : dat kan evenwel niet worden staande gehouden, aangezien, ook al wordt de verhouding vervuilende stoffen verminderd, de hoeveelheid vervuild water toeneemt.

Antwoord van de verzoekende partijen

- A.2.3.1. Bij de exploitatie van een groeve blijkt noodzakelijkerwijs incidenteel grond-, oppervlakte- en regenwater, dat zwevende minerale stoffen kan bevatten, naar de bodem van de groeve te vloeien.

Op de vraag of "groevewater" onder het decreet valt dan wel, zoals de Executieve betoogt, alleen dan onder het decreet valt wanneer afvalwater in groevewater wordt verdund, wordt geantwoord onder verwijzing naar artikel 1, 7°, van het bestreden decreet : "groevewater" lijkt wel degelijk "langs kunstmatige weg vervuild water" te zijn omdat, indien geen groeve zou worden geëxploiteerd er immers geen incidenteel in de groeve gevloeid water zou hoeven te worden opgepompt ; en het regenwater dat zich op de bodem van de groeve bevindt, lijkt wel degelijk "water van kunstmatige afwatering afkomstig van regenwater" te zijn omdat, indien geen groeve zou worden gexploiteerd, dat water niet door die activiteit zou zijn vervuild.

Uit de krachtens artikel 6, § 1, van het decreet van 7 oktober 1985 in het leven geroepen regeling vloeit voort dat het geloosde water in voorkomend geval vóór de lozing gezuiverd moet worden, zodat het als water dat wordt gezuiverd met het oog op de lozing ervan moet worden beschouwd.

Tenslotte wordt, gelet op de definities in het decreet, de stelling van de Executieve dat de decreetgever het "groevewater" niet op het oog had, door geen bewijsvoering ondersteund.

Indien het Hof alsdan zou vaststellen dat het uitgepompte incidenteel toegevloede water dat de verzoekende partijen lozen, niet door het bestreden decreet wordt geviseerd, zou dat vanzelfsprekend de verzoekende partijen op dit punt genoegdoening geven.

De bestaanbaarheid van de norm met de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet moet derhalve in elk geval ten aanzien van ander water dan "groevewater" en, subsidiair, ten aanzien van "groevewater" worden nagegaan, mocht "groevewater" als afvalwater worden beschouwd waarvan de lozing aan belasting is onderworpen.

- A.2.3.2. De Executieve vergist zich als zij stelt dat de exploitanten van groeven systematisch hun afvalwater in "groevewater" verdunnen en als zij stelt dat de verzoekende partijen betogen dat die

verdunning zuiverend zou werken : het "groevewater" wordt immers via autonome leidingen opgepompt, geklaard en geloosd ; wanneer bovendien ander afvalwater dan "groevewater" in de bezinkbekkens wordt geloosd, is de zuivering niet het gevolg van de enkele verdunning maar wel van het bezinkingsprocédé, waarbij de zwevende stoffen in het afvalwater zich onderaan in het bezinkbekken afzetten.

A.2.3.3. Tenslotte zij opgemerkt dat de verzoekende partijen op het debiet van het "groevewater", en derhalve evenmin op de afgevoerde hoeveelheid, vat hebben.

B.2. Het regen-, afvloeï- en grondwater vormen het groevewater waarvan de verwijdering onontbeerlijk is wil de exploitatie van de groeve kunnen worden voortgezet. Aangezien het om water gaat dat verontreinigd kan worden (met name omdat het zwevende minerale stoffen kan bevatten) en dat niet zou moeten worden geloosd indien geen groeve zou worden geëxploiteerd, volgt uit artikel 1, 6° en 7°, voormeld, van het decreet van 30 april 1990, dat het moet worden beschouwd als afvalwater waarvan de lozing onderworpen is aan de belasting die bij dat decreet is ingevoerd. De aanwijzingen zoals vermeld in de ter uitvoering van het decreet door de administratie opgestelde verklarende nota bij dat aangifteformulier van de belasting op het lozen van industrieel afvalwater en die ter zitting werd neergelegd, kunnen geen voorrang hebben op de tekst van het decreet zelf.

Ten aanzien van het enige vernietigingsmiddel

Standpunt van de verzoekende partijen

A.3.1.1. Als enig middel wordt schending aangevoerd van de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet, "in zoverre de bestreden norm, die een met de verontreinigende last van het geloosde afvalwater

evenredige belasting beoogt in te voeren op de lozing van industrieel afvalwater en zo een prikkel beoogt te geven tot het verminderen van de vervuiling, een onderscheid invoert tussen degenen die dergelijk afvalwater lozen volgens een formule die als bepalende grondslag van de belasting de hoeveelheid geloosd afvalwater en niet de verontreinigende last van het afvalwater neemt,

in zoverre de berekeningsformule voor de belasting identiek is voor degenen die vervuild afvalwater in het oppervlaktewater en in de riolering lozen,

terwijl een verschil in behandeling tussen degenen die industrieel afvalwater lozen enkel kan worden ingesteld voor zover het onderscheidingscriterium objectief en redelijk kan worden verantwoord ; terwijl het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer de aangewende middelen niet evenredig zijn met de doelstellingen, nl. de vervuilers de afvalwaterzuiveringskosten te laten dragen en ze te prikkelen tot een vermindering van de vervuiling,

terwijl, gelet op de nagestreefde doelstellingen, de belasting op basis van dezelfde formule, waarbij een te groot relatief belang enkel aan het debiet wordt gehecht, een discriminatie inhoudt van degenen die met inachtneming van de lozingsvoorwaarden hun afvalwater in het oppervlaktewater lozen ten opzichte van degenen die gekozen hebben hun afvalwater niet zelf te zuiveren en het in de riolering lozen,

zodat het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer degene die grote hoeveelheden zuiver water loost ten opzichte van de verontreinigende last veel hoger belast wordt dan degene die kleinere hoeveelheden vervuild water en degene die ongezuiverd afvalwater loost."

Het middel wordt als volgt ondersteund :

- A.3.1.2. De berekeningsformule van de belasting is in werkelijkheid overgenomen uit art. 2 van het ministerieel besluit van 15 februari 1974 tot vaststelling, ter uitvoering van art. 4, § 2, van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, van de waarde van de omzettingsscoëfficiënten in eenheden van verontreinigende last voor afvalwater van industriële of andere ondernemingen.

Met die formule kon de bijdrage worden berekend die verschuldigd was door de ondernemingen die

afvalwater lozen en, die bestemd was om de kosten van beheer en werking van de waterzuiveringsmaatschappijen te dekken ; aangezien die kosten verband houden met de factor "hoeveelheid behandeld water" is de genoemde bijdrage voornamelijk afhankelijk van het waterdebiet, los van de stoffen die het water mocht bevatten.

- A.3.1.3. Toegepast op een groeve die jaarlijks 1.000.000 m³ water in het oppervlaktewater loost (welk debiet werd gekozen om de extrapolatie te vergemakkelijken voor de verschillende groeven in het Waalse Gewest die tussen de 500.000 en 7.000.000 m³ afvalwater per jaar lozen), leidt de bij artikel 6 van het decreet ingevoerde formule tot een verontreinigende last die goed is voor een jaarlijkse belasting van
- 1.623.160 F indien de formule wordt toegepast op de maximumwaarden die vastgesteld zijn in de lozingsvergunning (art. 6, § 4, tweede zinsnede van het bestreden decreet);
 - 1.453.600 F indien de formule wordt toegepast van de werkelijke dagelijkse gemiddelde waarden (die de exploitant op eigen kosten kan laten vaststellen) wanneer hij met zijn inspanningen voor een extra zuivering beneden de voormelde maximumwaarden kan blijven (art. 6, § 4, derde zinsnede van genoemd decreet);
 - 1.199.800 F in het geval dat (ook op basis van de dagwaarden) de zuivering zo volledig zou zijn dat geen zwevende deeltjes en gedeeltelijke oxideerbaarheid overblijven.

Die eerste vergelijking toont aan dat de meest volledige zuivering slechts tot een vermindering van 253.000 F van de jaarlijkse belasting zou leiden.

- A.3.1.4. Een tweede vergelijking kan worden gemaakt met een bedrijf dat een kleinere maar veel meer vervuilde hoeveelheid water niet in het oppervlaktewater, maar in de riolering loost met het oog op de zuivering ervan in een waterzuiveringsstation door een waterzuiveringsinstelling. De jaarlijkse belasting, volgens dezelfde formule berekend, zou 1.441.440 F bedragen gelet op het hoge vervuilingsniveau van het water, in cijfers vertaald in het door de verzoekende partijen genoemde voorbeeld ; maar zij zou tot 53.280 F kunnen worden teruggebracht in het bovenvermelde geval van de meest volledige zuivering, waarbij elke inspanning van de onderneming om de lozing van vervuilende stoffen te beperken door een aanzienlijke belastingvermindering zou worden be-

loond.

- A.3.1.5. Het overnemen door de decreetgever van de bestreden berekeningsformule uit een andere regeling die andere doelstellingen nastreefde, heeft tot gevolg dat degene die volledig zuiver water, maar in grote hoeveelheden, zou lozen in verhouding meer zou betalen dan de industrieel die minder, maar heel wat meer vervuild water, zou lozen.
- A.3.1.6. Die formule discrimineert degenen die hun afvalwater in het oppervlaktewater lozen en die, om daar een vergunning voor te krijgen, het water op eigen kosten moeten zuiveren ten opzichte van diegenen die in de riolering lozen : terwijl deze laatsten het water niet op eigen kosten moeten zuiveren, nu de bepalingen zijn opgeheven van de wet van 26 maart 1971 die de belasting leggen op diegenen die in de riolen hun afvalwater afvoeren voor zuivering door een openbaar zuiveringsstation, zodat de belasting op dezelfde wijze berekend wordt voor de lozingen in het oppervlaktewater en in de riolering.

Aldus is de belasting die een te hoog relatief gewicht hecht aan het debiet, discriminatoir voor diegenen die in het oppervlaktewater lozen en ervoor zorgen dat zij aan de voorwaarden voor die lozingen voldoen, ten opzichte van grotere vervuilers, die ervoor hebben gekozen hun afvalwater niet zelf te zuiveren.

Standpunt van de tussenkomenende partij

- A.3.2.1. De door de verzoekende partijen naar voren gebrachte cijfervergelijkingen rusten op gegevens die, hoewel ze niet onjuist zijn, zó zijn gekozen dat zij de gevolgen van de door de bestreden bepaling ingevoerde formule kunstmatig extreem maken.
- A.3.2.2. Anders dan de verzoekers beweren wordt de identieke belastingformule voor degenen die in het oppervlaktewater en degenen die in de riolering hun afvalwater lozen, alleen maar toegepast boven een bepaalde theoretische drempel van verontreinigende last, die in de praktijk door de verzoekers niet wordt bereikt.
- A.3.2.3. De verzoekers verwijten het decreet dat het te egalitair is en de uitwerking ervan niet aangepast heeft aan de bijzondere situatie van de groeven ; vandaar de vraag of het Hof wel bevoegd is om een feitelijke ongelijkheid die verband houdt met een

ongelijkheid in rechte, recht te zetten.

- A.3.2.4. *Het doel van het decreet is niet alleen de vervuilers ertoe aan te zetten zelf hun vervuiling te beperken om fiscale lasten te vermijden of ze waterzuiveringsstations te laten bouwen, maar ook over ontvangsten te beschikken die aan waterzuiveringsbeleid worden besteed. Dat het decreet niet evenredig zou zijn lijkt dus niet vast te staan ; de kosten voor waterzuivering hangen evenveel af van de aard van de vervuilende stoffen als van de hoeveelheid geloosd water, ook al kan het gewicht van laatstgenoemde factor in de door de bestreden bepaling ingevoerde formule onevenredig groot blijken.*

Standpunt van de Waalse Gewestexecutieve

- A.3.3.1. De doelstelling en de draagwijdte van het decreet wordt in herinnering gebracht en opgemerkt wordt dat de afdeling wetgeving van de Raad van State geen bezwaren heeft gemaakt met betrekking tot het bestreden artikel 6.

De rechtspraak van het Hof betreffende de grondwettelijke regels van de gelijkheid van de Belgen en de niet-discriminatie wordt eveneens in herinnering gebracht, met inbegrip van die betreffende de aan de wetgever toegekende beoordelingsbevoegdheid. Er wordt uit geconcludeerd dat het "enkel aan het Arbitragehof staat na te gaan of de fiscale of parafiscale maatregelen in geding objectief en redelijk kunnen worden verantwoord".

- A.3.3.2. Het hoofddoel van het decreet - en inzonderheid wat het industrieel afvalwater betreft - is de hoogte van de belasting te koppelen aan de kosten die verband houden met het niveau van de vervuiling of, met andere woorden, aan de nefaste gevolgen die de vervuiling voor de gemeenschap meebrengt. De decreetgever gebruikt daartoe een formule waarin een kwantitatief en een kwalitatief criterium met elkaar worden gecombineerd.

Nu is het echter zo dat "de respectieve gevolgen van een kwantitatieve vermindering en een kwalitatieve verbetering voor de financiële kosten van de vervuiling niet in evenredigheid identiek zijn.

Meer bepaald heeft een kwalitatieve verbetering van het afvalwater geen invloed op het volume te behandelen water, dat wil zeggen op de hoeveelheid te zuiveren water. De vermindering van de financiële kosten die met de waterzuivering samenhangen is dus zeer klein.

Omgekeerd, elke kwantitatieve vermindering beperkt het volume van het te zuiveren water en brengt derhalve een grote vermindering mee van de aan de zuivering inherente financiële lasten.

Anders zou men de ondernemingen ertoe aansporen de vervuilende stoffen in een grote hoeveelheid water te verdunnen : hoe minder de vervuiling zou zijn geconcentreerd, hoe minder hoog de belasting. Een dergelijk procédé zou natuurlijk zinloos zijn".

- A.3.3.3. Het is niet discriminerend om de industriële ondernemingen die hun afvalwater in de riolering

lozen en die welke hun afvalwater in het oppervlaktewater lozen identiek te behandelen. Wel zijn de financiële kosten van lozingen in de riolering hoger ; maar het leefmilieu lijdt meer onder lozingen in het oppervlaktewater omdat :

- de hoeveelheid geloosd water groter is ;
- dat water niet gezuiverd is.

Het onderscheid tussen de twee types van lozingen is niet boven elke kritiek verheven, aangezien vele riolen in een waterloop uitmonden zonder dat het water werd gezuiverd.

Het is voorts onjuist dat de vergunningen voor het lozen in oppervlaktewater die het decreet van 7 oktober 1985 "sur la protection des eaux de surface contre la pollution" beoogt, aan voorwaarden onderworpen zijn die de vergunninghouder verplichten tot een zuivering op eigen kosten : genoemd decreet machtigt de bevoegde overheid er alleen maar toe de afgifte van die vergunningen aan voorwaarden te onderwerpen tot instandhouding van de waterkwaliteit.

A.3.3.4. Het hoofddoel van het decreet is van financiële aard en niet, zoals de verzoekers stellen, het belonen van de ondernemingen die investeringen hebben gedaan om de vervuiling van het geloosde water te verminderen : dat is slechts een ondergeschikt doel. Denkbaar is het dat twee ondernemingen een equivalente belasting betalen, terwijl de ene onderneming meer vervuilende activiteiten heeft dan de andere, maar het initiatief heeft genomen om hoge sommen te investeren in een eigen waterzuiveringssysteem waardoor zij vrijgesteld wordt van de betaling van een nog hogere belasting.

A.3.3.5. Het bestreden decreet ligt in de lijn van de aanbeveling van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 3 maart 1975 betreffende de toerekening der kosten en het optreden van de overheid op milieugebied (Publikatieblad, 1975, nr. 194) dat een financiering oplegt door middel van heffingen ("retributies" genoemd) met als doel :

- hetzij de vervuilers een aandeel te laten dragen van de uitgaven voor collectieve maatregelen zoals waterzuivering : dit is de herverdelende functie, waaraan het decreet de voorkeur heeft gegeven ;
- hetzij de vervuiler ertoe aan te zetten zelf de vervuiling te verminderen die hij

veroorzaakt : dit is de aanmoedigingsfunctie, die het decreet alleen maar accessoir heeft weerhouden, in zoverre dit bijdraagt om de financiële kosten van de vervuiling die door de Gemeenschap moeten worden gedragen terug te dringen.

Antwoord van de verzoekende partijen

Ten aanzien van de bewijsvoering van de Waalse Gewestexecutieve

A.3.4.1. Er wordt niet betwist dat het doel van het decreet de toepassing is van het beginsel dat "de vervuiler betaalt", dat zelf tot doel heeft de vervuiling te verminderen door aan te zetten tot zuivering en door middelen vrij te maken om de sanering te financieren. Ten aanzien van dat doel dient de bestreden norm te worden beoordeeld.

A.3.4.2. Het onderscheid tussen lozingen in de riolering en lozingen in het oppervlaktewater moet beoordeeld worden ten aanzien van het vergunningsstelsel voor de lozingen van afvalwater zoals georganiseerd door het decreet van 7 oktober 1985. Dat stelsel onderscheidt, enerzijds, de lozingen die van rechtswege vergunningsplichtig zijn krachtens het decreet en die waarvoor het vergunningsstelsel slechts van toepassing zal zijn wanneer de Gewestexecutieve dat beslist en, anderzijds, de lozingen in het gewone oppervlaktewater en de lozingen in de openbare riolen, die aan veel minder strenge voorwaarden zijn onderworpen.

Uit de parlementaire voorbereiding van het bestreden decreet blijkt dat de wetgever, wat de belasting betreft, niet het onderscheid heeft willen overnemen dat hij inzake de vergunningen in het leven had geroepen : hij heeft integendeel, in een eerste fase, geen verschil in het leven willen roepen tussen de industrieel die in een riolering loost en die welke in het oppervlaktewater loost, waarbij de belasting evenredig is met de lozingen ; in een tweede fase heeft hij ertoe willen komen dat de "vrijheid van vervuilen" steeds meer kost.

Het is dus wel degelijk omdat de belasting geacht wordt evenredig te zijn met de vervuilende lozingen dat geen onderscheid werd ingevoerd tussen degenen die in het oppervlaktewater en die welke in de riolering lozen.

A.3.4.3. Het staat buiten kijf dat de door de bestreden bepaling gehanteerde formule om de eenheid van verontreinigende last te meten, vastgesteld is door het ministerieel besluit van 15 februari 1974 tot uitvoering van artikel 4, § 2, van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van het oppervlaktewater om de bijdrage te berekenen van de ondernemingen in de beheers- en de werkingskosten van de waterzuiveringsmaatschappijen. Daardoor krijgt het criterium van de

hoeveelheid geloosd water een onverantwoord groot gewicht omdat het gekoppeld wordt aan een constante factor (0,2) die niet representatief is voor de watervervuiling : de belasting zal hoog zijn wanneer het watervolume groot is, ook al is het vervuilingsniveau laag.

Hierdoor worden diegenen die minder vervuilen (omdat zij inspanningen hebben gedaan in verband met de waterzuivering voordat zij hun afvalwater in het oppervlaktewater mogen lozen) op gelijke wijze behandeld als die welke meer vervuilen (omdat zij ervoor hebben gekozen niet zelf aan waterzuivering te doen).

- A.3.4.4. De gevolgen van de bestreden bepaling zijn inadequate en onevenredig ten opzichte van het streefdoel; de verzoekende partijen, die in het oppervlaktewater grote hoeveelheden weinig vervuild water lozen zijn immers verplicht om een belasting te betalen waarvan de hoogte onevenredig is en discriminerend ten opzichte van de hoogte van de belasting die diegenen verschuldigd zijn die in de riolering kleinere hoeveelheden meer vervuild water lozen : de opbrengst van de door de verzoekende partijen betaalde belasting moet dus besteed worden aan de financiering van maatregelen om het vervuilde water te zuiveren dat door anderen wordt geloosd die, ten aanzien van het streven naar sanering van het water, veel gunstiger worden behandeld.

Aangezien de waterzuiveringskosten vóór de lozing (in het oppervlaktewater) zijn gedragen en de kosten geenszins verband zullen houden met toekomstige waterzuivering kan niet, zoals de Executieve doet, worden betoogd dat de kwalitatieve verbetering van het afvalwater geen weerslag zou hebben op het volume te behandelen water.

Het doet er in dat verband weinig toe dat :

- de voorwaarden voor het lozen in het oppervlaktewater door de wetgever zelf niet verplicht worden gesteld, nu niet wordt betwist dat de voorwaarden die krachtens het decreet van 1985 zijn vastgesteld, voor gevolg hebben dat het rechtstreeks in het oppervlaktewater geloosde afvalwater slechts weinig mag zijn verontreinigd ;
- de rioleringen zeer snel in een waterloop uitmonden zonder dat het water is gezuiverd; nu de opbrengst van de belasting precies besteed moeten worden aan waterzuiveringsmaatregelen, waardoor het in de

riolen geloosde water zou kunnen worden behandeld voordat het in het oppervlaktewater terechtkomt.

- A.3.4.5. De verzoekende partijen betwisten als volgt de wijze waarop de door de bij de bestreden bepaling ingevoerde formule, de kosten die slechts met de hoeveelheid water verband houden in rekening brengt : "Het spreekt vanzelf dat de eenheid van verontreinigende last van twee parameters afhangt, een kwantitatieve en een kwalitatieve. In casu nochtans wordt de kwantitatieve factor (het debiet) niet alleen met andere factoren die representatief zijn voor de vervuiling, maar ook met een vaste factor vermenigvuldigd ($a = 0,20$).

De vermenigvuldiging van het debiet met een vaste factor is verantwoord wanneer het om lozingen gaat in de riolering omdat het immers geen twijfel lijdt dat de kosten in verband met het watertransport via de riolering en vervolgens in verband met de zuivering vóór het lozen in het oppervlaktewater niet alleen van de kwalitatieve factor (de vervuiling), maar ook als zodanig, dat wil zeggen onafhankelijk van de vervuiling die het afvalwater bevat, van de kwantitatieve factor (het waterdebiet) afhangen; zo zullen de capaciteit van de riolen en het volume van de waterzuiveringsstations onder meer afhangen van het enkele waterdebiet en niet enkel van de vermenigvuldiging van het debiet en de vervuiling.

Daartegenover staat dat wanneer het water in het oppervlaktewater kan worden geloosd, omdat het al is gezuiverd, het absurd is, voor de berekening van de eenheid van verontreinigende last, het debiet met een vaste factor te vermenigvuldigen, die representatief is voor de kosten in verband met de enkele waterkwantiteit, omdat de onderneming die kosten al voor haar rekening heeft genomen vóór de lozing en het geloosde water niet meer zal worden gezuiverd".

- A.3.4.6. Men stelt trouwens vast dat het Vlaamse decreet van 21 december 1990 (artikel 35quater, § 1, 2°) niet in een dergelijke vaste factor heeft voorzien wanneer het gaat om een aansluiting op het normale oppervlaktewater of op kunstmatige afvoerwegen voor regenwater.
- A.3.4.7. Het door de Executieve gekozen voorbeeld lijkt dan ook aan te tonen dat zij de draagwijdte van de bestreden formule niet begrepen heeft omdat het voorbeeld op een onjuiste hypothese rust : "Er wordt immers verondersteld dat bij de lozing

"het vervuilingsniveau" - in werkelijkheid lezen men de eenheid van verontreinigende last - gelijk is in de twee ondernemingen; de zuivering waartoe werd overgegaan kon de vermindering meebrengen van de factoren die representatief zijn voor de concentratie van de vervuiling in de formule van artikel 6 maar de berekening van de eenheid van verontreinigende last is niet alleen het produkt van het volume en de vervuiling omdat het watervolume ook vermenigvuldigd wordt met een vaste factor, onafhankelijk van de vervuiling en waarop geen waterzuiveringsmaatregel weerslag kan hebben. Bij de lozing kan de eerste onderneming de tweede factor van de formule (P , in de formule $N = Q \cdot P$ - hoeveelheid \cdot P - kwalitatieve term) zoveel maal delen als haar debiet hoger is; toch kan zij slechts op een gedeelte van de termen waaruit die factor bestaat invloed uitoefenen, met name op die welke representatief zijn voor de concentratie van de vervuiling; zij kan dat niet op de vaste factor (a) die de formule oplegt en die constant is: zij zal de factor debiet blijven vermenigvuldigen onafhankelijk van iedere vervuiling".

A.3.4.8. Het voorbeeld is bovendien vatbaar voor kritiek omdat het van de hypothese uitgaat dat de twee ondernemingen beide hetzij in de riolering hetzij in het oppervlaktewater lozen terwijl de verzoeker opkomt tegen de discriminatie die erin bestaat dat alle lozingen worden behandeld als lozingen in de riolering, terwijl dat enkel zo is wanneer het geloosde water dermate vervuild is dat het buiten de onderneming moet worden gezuiverd.

A.3.4.9. Daarentegen tonen de door de verzoeksters genoemde voorbeelden aan dat de lozing van gedistilleerd water ook nog de betaling van een hoge belasting zal meebrengen. Een systeem waarin diegenen die de zuiveringskosten dragen en een grote hoeveelheid zeer weinig vervuild water lozen, voor de vervuilers betalen die ervoor gekozen hebben niet te zuiveren, kan niet in ernst als een systeem van onderling bijstand worden beschouwd.

Betreffende de argumenten van de tussenkomende partij

A.3.4.10. Gelet op het volume water dat jaarlijks door de verzoekende partijen wordt geloosd zijn de door hen gekozen voorbeelden geenszins kunstmatig.

A.3.4.11. De bestreden norm is op gelijke wijze toepasselijk op de lozingen in het oppervlaktewater en op de lozingen in de riolering, en niet enkel boven een

bepaalde theoretische drempel van verontreinigende last.

A.3.4.12. *De verzoekende partijen voeren de schending aan van een rechtsregel en begrijpen niet dat het niet vanzelfsprekend blijkt dat het Hof bevoegd is "om een feitelijke ongelijkheid in verband met een rechtsongelijkheid teniet te doen".*

A.3.4.13. *De verzoekende partijen zuiveren zelf hun afvalwater. Zij begrijpen derhalve niet dat het Gewest financiële middelen zouden moeten verschaft worden nu het niet rendabel zou zijn voor de groeven zelf hun "groevewater" te zuiveren.*

B.3.1. De verzoekende partijen verwijten de bestreden bepaling dat zij een discriminatie invoert in strijd met de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet, in zoverre de formule die zij instelt voor het berekenen van de vervuilende last, die de hoogte bepaalt van de belasting waaraan diegenen zijn onderworpen die industrieel afvalwater lozen, een relatieve waarde hecht aan het debiet die buitensporig blijkt ten opzichte van die welke aan de vervuilingsgraad van het geloosde water wordt gegeven, zodanig dat de industriëlen die in het oppervlaktewater grote hoeveelheden niet of licht vervuild afvalwater lozen, gediscrimineerd worden ten opzichte van diegenen die in het oppervlaktewater of de riolering afvalwater lozen waarvan de vervuilingsgraad hoger is.

B.3.2. Volgens de door de bestreden bepaling ingevoerde formule is het aantal eenheden N van verontreinigende last, de som van drie termen. De eerste van die drie termen is een functie van een cijfer dat alleen de geloosde hoeveelheid water voorstelt (Q/q). De tweede en de derde term zijn zowel een functie van de genoemde hoeveelheid geloosd water en, respectievelijk, van het gehalte aan zwevende stoffen in dat water (MS/ms) en de oxydeerbaarheid

ervan (OP/op), vervuilingindex voor organische stoffen. Elk van de drie termen wordt van een wegingscoëfficiënt voorzien ; 20 % (a) voor de eerste, 35 % (b) voor de tweede, 45 % (c) voor de derde. De laatste twee vertegenwoordigen respectievelijk het gedeelte van de kosten dat betrekking heeft op de verwijdering van de zwevende bestanddelen door middel van mechanische zuivering en het gedeelte van de kosten voor biologische zuivering. De eerste gaat terug op het in rekening brengen van de vaste kosten van de waterzuivering, die verband houden met het transport en de opslag van de afvalwaters. De bestreden formule werd immers volledig ontleend aan het ministerieel besluit van 15 februari 1974, dat de wijze van berekening van de bijdragen aan de waterzuiveringsmaatschappijen zelf vaststelde voor de behandeling van de geloosde afvalwateren en dit met toepassing van de artikelen 15 en 21, § 3, van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging.

Hoewel de door de verzoekers discriminerend geachte bepaling, zowel met de hoeveelheid geloosd water en met de vervuilingsgraad ervan rekening houdt, blijkt uit hun argumentatie dat de gekozen formule voor het bepalen van cijfer N (te vermenigvuldigen met 360 fr. om de hoogte van de belasting te bepalen), namelijk :

$$N = \frac{Q}{q} \left(a + bT1 \frac{MS}{ms} + cT2 \frac{OP}{op} \right)$$

niet wordt bestreden, noch in zoverre zij toepasselijk is op de lozingen in de riolering, noch, wanneer zij op de lozingen in het oppervlaktewater betrekking heeft, voor het

gedeelte van N dat gelijk is aan :

$$\frac{Q}{q} \left(bT1 \frac{MS}{ms} + cT2 \frac{OP}{op} \right)$$

De formule wordt enkel bekritiseerd in zoverre N bovendien, zelfs voor de in het oppervlaktewater geloosde water, het element Q/q vermenigvuldigd met a bevat. De argumentatie van de verzoekende partijen komt dus hierop neer dat, voor de lozingen in het oppervlaktewater, de formule verschillend zou moeten zijn en zich zou moeten beperken tot :

$$N = \frac{Q}{q} \left(bT1 \frac{MS}{ms} + cT2 \frac{OP}{op} \right)$$

Met andere woorden, het gedeelte van de belasting dat een functie is, niet van de hoeveelheid vervuild water, maar van de hoeveelheid in aanmerking genomen water, los van de vervuiling ervan, zou niet verantwoord zijn voor de lozingen in het oppervlaktewater.

- B.3.3. De grondwettelijke regels van de gelijkheid der Belgen voor de wet en van de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen zou worden ingesteld, voor zover voor het criterium van onderscheid een objectieve en redelijke verantwoording bestaat. Dezelfde regels verzetten er zich anderzijds tegen dat categorieën van personen die zich in situaties bevinden welke, ten aanzien van de ter beoordeling staande norm, volkomen verschillend zijn, op identieke wijze worden behandeld, zonder dat daarvoor een

objectieve en redelijke verantwoording aanwezig is.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de bestreden maatregel en met de aard van de in het geding zijnde beginselen ; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat de aangewende middelen redelijkerwijze niet evenredig zijn met het beoogde doel.

- B.3.4. De doelstellingen van het decreet, zoals zij werden toegelicht door de decreetgever, zijn, met het oog op de financiering van het beleid ter sanering van de wateren, enerzijds de kosten voor waterzuivering door de vervuilers te laten betalen (de financiering "kan enkel geschieden middels de toepassing van het beginsel 'de vervuiler betaalt', dat door een bestemmingsbelasting wordt tenuitvoergelegd") (vertaling), en anderzijds de ondernemingen te vragen niet te vervuilen en dus zo nodig zelf te zuiveren (Doc. C.R.W. 152 (1989-1990), exposé général des motifs, n° 1, pp. 4 en 7 en verslag, n° 4, p. 6).

De tweede en de derde term van de bestreden formule zijn een functie van het volume en de vervuilingsgraad van het in het oppervlaktewater of in de riolering geloosde water. De decreetgever die dergelijke termen in aanmerking neemt voor de berekening van de verontreinigende last van het afvalwater neemt een adequate maatregel ten aanzien van de doelstellingen die hij nastreeft. Immers, wanneer het water moet worden gezuiverd, zullen de vervuilingsgraad en de kwantiteit vervuild water gecombineerd worden en een

financiële last voorstellen ; en wanneer het water in het oppervlaktewater wordt geloosd en dus niet bestemd is om te worden gezuiverd, kan de berekening van de belasting in functie van dezelfde elementen van die aard zijn dat de ondernemingen ertoe worden aangespoord minder of niet vervuild water te lozen.

- B.3.5. De term Q/q vermenigvuldigd met a , houdt ook rekening met het waterdebiet, maar ditmaal zonder de kwaliteit ervan in aanmerking te nemen. Hij stelde in de reglementering waaraan hij werd ontleend de vaste kosten voor van de waterzuivering, die verband houden met het vervoer en de opslag van het afvalwater. Die reglementering wees aan de waterzuiveringsmaatschappijen financiële middelen toe die voortkwamen uit bijdragen ten laste van ondernemingen die hun afvalwater in een openbare riool of in een moerriool van de waterzuiveringsmaatschappij loosden ; de bestreden formule maakte de berekening van die bijdragen mogelijk en was per definitie niet van toepassing op oppervlaktewaterlozingen.

Het in aanmerking nemen van de vaste kosten voor waterzuivering is wel verantwoord voor het al dan niet verontreinigd afvalwater dat in een waterzuiveringsstation moet worden behandeld, maar, het is niet verantwoord voor afvalwater dat, nu het in het oppervlaktewater wordt geloosd, niet naar waterzuiveringsstations wordt vervoerd en niet voor zuivering wordt opgeslagen. Het element "a" van de bekritiseerde formule is evenmin te rechtvaardigen door de bekommernis om tot waterzuivering aan te zetten, omdat het, anders dan de andere elementen, onafhankelijk is van de vervuiling. Dat is des te meer het geval nu ten

gevolge van de van kracht zijnde reglementering, de lozingen die zijn toegestaan in de oppervlaktewateren niet zo verontreinigend mogen zijn als die welke worden toegelaten in de openbare riolen (K.B. van 3 augustus 1976 houdende algemeen reglement voor het lozen van afvalwater in de gewone oppervlaktewateren, in de openbare riolen en in de kunstmatige afvoerwegen voor regenwater, art. 7 en 19).

De omstandigheid dat de belasting bestemd is om financiële middelen te scheppen, verantwoordt niet haar berekeningswijze, nu zij middels een gedetailleerde formule uiteenvalt in meerdere splitsbare variabelen, die elk overeenstemmen met een meer specifiek doel dan het scheppen van financiële middelen, aangezien zij voorgesteld wordt als een element van de verontreinigende last waaraan, luidens het bepaalde in artikel 4 van het decreet, de belasting "evenredig" is.

Het door de decreetgever nagestreefde doel staat hem niet toe zonder verantwoording industriële ondernemingen aan eenzelfde regeling te onderwerpen, waartussen dat wezenlijk verschil bestaat ten aanzien van de ter beoordeling staande maatregel, dat zij hun afvalwater in het oppervlaktewater dan wel in de riolering lozen.

- B.3.6. Het enige middel is gegrond in zoverre de bekritiseerde formule het element Q/q vermenigvuldigd met a bevat, voor lozingen in het oppervlaktewater.

Ten aanzien van de andere grieven van het beroep

- B.4. Verzoekende partijen voeren daarenboven verschillende andere grieven aan, doch verklaren : "Het lijkt geen twijfel dat het verzoekschrift

zich tot enig doel stelt de vernietiging van artikel 6 van het decreet van 30 april 1990.

Het is vanzelfsprekend niet omdat de verzoekende partijen bij het toelichten van het litigieuze decreet meenden de aandacht te moeten vestigen op andere incoherenties dan die waartegen het middel opkomt, dat het opmerken van dergelijke inconsistenties voor de formulering van een vernietigingsmiddel moet worden gehouden".

Het is niet nodig grieven te onderzoeken die geen verband houden met het enig middel waarop het vernietigingsberoep steunt.

OM DIE REDENEN,

HET HOF

wijst de afstand toe van de N.V. des Carrières et Fours à chaux de la Meuse, laatste verzoekende partij;

vernietigt, in de formule die voorkomt in artikel 6, § 1, eerste lid, van het decreet van het Waalse Gewest van 30 april 1990 "instituant une taxe sur le déversement des eaux usées industrielles et domestiques" (tot instelling van een belasting op het lozen van industrieel en huishoudelijk afvalwater), de term "a +" in zoverre hij toepasselijk is op industrieel afvalwater dat in het oppervlaktewater wordt geloosd;

verwerpt het beroep voor het overige.

Aldus uitgesproken in het Frans, het Nederlands en het Duits, conform artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 12 maart 1992.

De griffier,

De voorzitter,

H. Van der Zwalmen

I. Pétry